

УДК 656.025.4:341(477)(043.2)

Роздільна А.А., студентка,
Навчально-науковий юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Малярчук Н.В., к.ю.н.

ПРОБЛЕМАТИКА ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ МУЛЬТИМОДАЛЬНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ В УКРАЇНІ

На сьогоднішній день розвиток мультимодальних перевезень є необхідним та перспективним напрямом для подальшого розвитку транспортної системи України, оскільки це відкриє можливості збільшити обсяги перевезень по всій території країни, а як результат дозволить залучити більшість національних транспортних компаній до цього процесу. Це сприятиме підвищенню конкурентоспроможності України на світовому ринку.

Варто зауважити, що у міжнародному та вітчизняному законодавстві відсутнє визначення «мультимодальних перевезень». Дана проблема породжує багато спорів у науковців та складнощі колізійного застосування таких відносин на практиці.

Основним міжнародним договором у галузі правового регулювання міжнародних комбінованих перевезень виступає Конвенція ООН 1980 року «Про міжнародні мультимодальні перевезення вантажів» (Женевська конвенція). Її норми носять імперативний характер і застосовуються до всіх договорів змішаного перевезення з одного місця в інше, які розташовані у двох державах. До теперішнього часу дана концепція не вступила в силу.

Деякі дослідники висловлюють думку, що міжнародні мультимодальні перевезення – це такі перевезення, при яких вантаж слідує по території двох або більше держав, що уклали між собою спеціальні угоди. Інші дослідники вважають, що мультимодальні перевезення вантажу – це транспортування вантажних партій від пункту відправлення до пункту призначення, коли для процесу переміщення використовується більше одного виду транспорту.

Е.Л. Лимонов визначає, що міжнародні мультимодальні перевезення – це перевезення з використанням декількох видів транспорту, виконувані під відповідальністю одного перевізника за

єдиним транспортним документом і за єдиною наскрізною ставкою [1, с. 54-56].

У свою чергу, професор Л.Б. Миротин у своїй науковій праці ототожнює мультимодальні, комбіновані та інтермодальні перевезення вантажів та вважає, що, якщо при перевезеннях хоча б два види транспорту є міжнародними, то таке перевезення є мультимодальним (змішаним) [2, с. 19].

Європейська економічна комісія ООН підготувала документ «Термінологія комбінованих перевезень», в якій визначила мультимодальні перевезення, як перевезення вантажів двома і більше видами транспорту [5].

Узагальнюючи існуючі підходи до розуміння поняття мультимодальних перевезень, запропонуємо власне визначення даного поняття. Мультимодальні перевезення – це внутрішньодержавні та міжнародні перевезення вантажу при яких задіяно два і більше виду транспорту (автотранспорт, авіа, залізничний, морський, річковий) для доставки одного вантажу на підставі єдиного договору.

Варто зауважити, що наразі немає єдиного нормативно-правового акту, який би регулював мультимодальні перевезення різними видами транспорту.

Натомість, за участю експертів ЄС в рамках другого компоненту проекту технічної допомоги ЄС «Підтримка імплементації Угоди про асоціацію та Національної транспортної стратегії в Україні» розроблено законопроект для вдосконалення мультимодальних перевезень.

Проект Закону України «Про мультимодальні перевезення» базується на положеннях Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони.

Загальна мета проекту визначає правові та організаційні засади мультимодальних перевезень в Україні і спрямований на створення умов для їх розвитку та вдосконалення. Крім того, в ньому запропоновано таке визначення: мультимодальне перевезення вантажів – перевезення вантажів двома або більше видами транспорту, яке організовується під відповідальністю оператора мультимодальних перевезень на основі єдиного договору про мультимодальне перевезення. Можливо, в майбутньому ухвалення призведе до єдиного узагальненого підходу до визначення поняття «мультимодальних перевезень»,

залучення додаткових вантажопотоків і збільшення транзитних вантажоперевезень для України.

Основною причиною, що стримує розвиток мультимодальних перевезень в Україні, є: недосконалість нормативно-правового врегулювання питань мультимодальних перевезень не лише на державному, а й на міжнародному рівні.

На мою думку, шляхом вирішення даного питання є прийняття однієї універсальної конвенції, яка б охоплювала перевезення всіма видами транспорту.

Література

1. Лимонов Э.Л. Внешнеторговые операции морского транспорта и мультимодальные перевозки / Э.Л. Лимонов. – СПб.: ООО «Модуль», 2000. – 416 с.

2. Миротина Л. Б. Логистика: управление в грузовых транспортно-логистических системах: учебное пособие / Л.Б. Миротина – М.: Юрист, 2002. – 414 с.

3. Миротина Л.Б. Логистика для предпринимателей: учеб. пособ. / Л.Б. Миротина, И.Э. Ташбаев. – М.: Инфра-М, 2003. – 252 с.

4. Соколова О.Є. Концептуальні засади формування мультимодальної системи перевезення вантажів / О.Є. Соколова // Наукоємні технології. – 2014. – № 1. – С. 114-118.

5. Терминология комбинированных перевозок (Terminology on combined transport) / United Nations. – New York and Geneva, 2001. – 69 с. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.internationaltransportforum>.

6. Троицкая Н.А. Мультимодальные системы транспортировки и интермодальные технологии: учеб. пособие / Н.А. Троицкая, А.Б. Чубуков, М.В. Шилимов. – М.: Издательский центр «Академия», 2009. – 336 с.

7. Холопова К.В. Экономика и организация внешнеторговых перевозок: учебник / под ред. проф. К.В. Холопова. – М.: Юристъ, 2000. – 684 с.